Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. WATHELET
представено на 26 март 2015 година[1]

Дело C-63/14

Европейска комисия
срещу

Френска република

„Неизпълнение на задължения от държава членка — Държавни помощи — Задължение за възстановяване — Компенсации за възлагането на обществена услуга“

I – **Въведение**

1. Настоящото дело е част от дълга поредица дела във връзка с държавните помощи, предоставени от Френската република на Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA (наричано по-нататък „SNCM“)[2].

2. С исковата си молба, подадена на 10 февруари 2013 г., Европейската комисия иска от Съда да установи, че: първо — като не е предприела в предвидения срок всички мерки, необходими за възстановяване от получателите на държавните помощи, обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар с член 2, параграф 1 от Решение 2013/435/ЕС на Комисията от 2 май 2013 година относно държавна помощ SA.22843 (2012/C) (ex 2012/NN), приведена в действие от Франция в полза на Société Nationale Maritime Corse Méditerranée и Compagnie Méridionale de Navigation[3] (наричано по-нататък „спорното решение“), второ — като не е отменила в определените срокове всички плащания на помощите, посочени в споменатия член 2, параграф 1, и трето — като не е уведомила Комисията в предвидения срок за мерките, взети за съобразяване с посоченото решение, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 288, четвърта алинея ДФЕС и по членове 3—5 от посоченото решение.

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — Вж. решение на Съда SNCM и Франция/Corsica Ferries France (C-533/12 P и C-536/12 P, EU:C:2014:2142); решения на Общия съд Corsica Ferries France/Комисия (T-349/03, EU:T:2005:221) и Corsica Ferries France/Комисия (T-565/08, EU:T:2012:415); както и определение на Общия съд Corsica Ferries France/Комисия (T-231/05, EU:T:2006:2). Вж. също делата Франция/Комисия (T-366/13), SNCM/Комисия (T-454/13), Франция/Комисия (T-74/14) и SNCM/Комисия (T-1/15), висящи пред Общия съд на Европейския съюз.

3 — ОВ L 220, стр. 20.

II – **Правна уредба**

3. Член 108, параграф 2 ДФЕС гласи:

„Ако Комисията, след като е уведомила всички заинтересовани страни да представят своите мнения, установи, че помощта, предоставена от държавата или чрез ресурси на държавата, е несъвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, или че тази помощ е била използвана не по предназначение, тя взема решение, че съответната държава членка е задължена да отмени или измени тази помощ в срок, който Комисията определя.

Ако съответната държава не се съобрази с това решение в определения срок Комисията или всяка друга заинтересована държава може, чрез дерогация от разпоредбите на членове 258 [ДФЕС] и 259 [ДФЕС], да отнесе въпроса пряко до Съда на Европейския съюз.

[…]“.

4. Член 14 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС][4] предвижда:

„1. Когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя (наричано по-долу „решение за възстановяване“). Комисията не изисква възстановяване на помощта, ако това противоречи на общ принцип на правото на Общността.

2. Помощта, която трябва да се възстанови съгласно решение за възстановяване, включва всички лихви с подходящ процент, фиксиран от Комисията. Лихвата е дължима от датата, на която неправомерната помощ е била на разположение на получателя до датата на нейното възстановяване.

3. Без това да накърнява [определение] на Съда съгласно член [278 ДФЕС], възстановяването се извършва незабавно и в съответствие с процедурите по националното законодателство на съответната държава членка, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението на Комисията. За тази цел и в случая на производство пред националните съдилища съответните държави членки предприемат всички необходими стъпки, които са предвидени в съответните им правни системи, включително и временни мерки, без да се засяга правото на [Съюза]“.

III – **Фактическа обстановка**

A – *Фактически обстоятелства, довели до приемането на спорното решение*

5. С решение от 7 юни 2007 г. Асамблеята на Корсика е възложила на групата, съставена от SNCM и Compagnie méridionale de navigation SA (наричано по-нататък „CMN“), обществената услуга за транспортно обслужване по море между пристанище Марсилия и пристанищата на Корсика. С решение от същата дата председателят на изпълнителния съвет на Collectivité territoriale de Corse [административно-териториална единица Корсика] (наричана по-нататък „CTC“) е бил упълномощен да подпише споразумение за възлагане на обществена услуга (наричано по-нататък „СВОУ“).

4 — ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41.

6. СВОУ е било подписано за периода от 1 юли 2007 г. до 31 декември 2013 г. Член 1 от него определя предмета му като предоставяне на редовни морски услуги по всички линии в рамките на възложената обществена услуга между пристанище Марсилия и корсиканските пристанища Аячо, Балан, Бастия, Порто-Векио и Проприано.

7. Спецификациите, включени в приложение 1 към СВОУ, определят характера на тези услуги и в тях се разграничават:

— постоянната „пътническо-товарна“ услуга, която групата SNCM-CMN трябва да осигурява целогодишно (наричана по-долу „основната услуга“), от

— допълнителната „пътническа“ услуга, която трябва да се предоставя в пикови периоди, около 37 седмици в годината, по линиите Марсилия-Аячо и Марсилия-Бастия, и в периода от 1 май до 30 септември — по линията Марсилия-Проприано (наричана по-долу „допълнителната услуга“).

8. Съгласно СВОУ двамата изпълнители получават годишно плащане от Office des transports de la Corse [Службата по транспорт на Корсика] (наричана по-нататък „OTC“) като насрещна престация за основната и допълнителната услуга. Окончателната финансова компенсация за всеки изпълнител е ограничена годишно до размера на търговските загуби, причинени от задълженията за спазване на спецификациите, като се отчита определена разумна възвръщаемост на вложения морски капитал, изчислена пропорционално на дните, в които действително е бил използван за курсовете съгласно тези задължения. В случай че реализираните приходи са по-ниски от очакваните с оглед на предвиденото от изпълнителите в тяхната оферта, в посоченото споразумение е предвидена корекция на публичната компенсация.

9. След неговото подписване СВОУ е изменено и повече от 100 курса годишно между Корсика и Марсилия са премахнати, годишните суми за референтната финансова компенсация са съкратени с 6,5 милиона евро за двамата изпълнители и е въведен таван за механизма за годишна корекция на приходите за отделните изпълнители.

Б – *Спорното решение*

10. След жалба на Corsica Ferries France SAS (наричано по-нататък „Corsica Ferries“) относно неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар помощ, за която се твърди, че е получена от SNCM и CMN чрез СВОУ, с писмо от 27 юни 2012 г. Комисията уведомява френските власти относно решението си да започне официална процедура по разследване на основание член 108, параграф 2 ДФЕС относно предполагаема помощ в полза на SNCM и CMN, включена в СВОУ [5].

11. Като решава, че предвидените в СВОУ компенсации представляват неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар държавни помощи, Комисията приема, че два от четирите критерия, определени от Съда в решение Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) не са изпълнени.

12. Комисията констатира, на първо място, че допълнителната услуга, предоставяна от SNCM, не е била нито необходима, нито пропорционална на задоволяването на реална нужда от обществена услуга. На второ място, тя счита, от една страна, че условията в процедурата по възлагане не са позволили гарантирането на ефективна конкуренция, и от друга страна, че финансовите компенсации не са били определени спрямо предварително установена разходна база или чрез сравнение със структурата на разходите на други съпоставими морски предприятия.

5 — Вж. резюме, публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* от 5 октомври 2012 г. (ОВ C 301, стр. 1).

13. В резултат от това Комисията стига до извода, че получените от SNCM и CMN компенсации за допълнителната услуга представляват държавни помощи. Тя констатира, че те са неправомерни, доколкото за тях няма предварително уведомление до Комисията. Освен това тя счита, че получените от SNCM и CMN компенсации за основната услуга са съвместими с вътрешния пазар, което не се отнася за компенсациите, получавани от SNCM след 1 юли 2007 г. за допълнителната услуга.

14. С оглед на гореизложеното в спорното решение Комисията постановява следното:

„Член 1

Компенсациите, изплатени на SNCM и CMN в рамките на [СВОУ] след 7 юни 2007 г., представляват държавни помощи по смисъла на член 107, параграф 1 […] ДФЕС. Тези държавни помощи са били отпуснати в нарушение на задълженията, предвидени в член 108, параграф 3 […] ДФЕС.

Член 2

1. Компенсациите, изплатени на SNCM за въвеждането на допълнителен капацитет, предвиден в I a) 2), I b) 2) и I d) 1.4) от спецификациите на горепосоченото [СВОУ], са несъвместими с вътрешния пазар.

2. Компенсациите, изплатени на SNCM и на CMN, за изпълнението на други[те] услуги, предвидени в горепосоченото [СВОУ], са съвместими с вътрешния пазар.

Член 3

1. Франция следва да си възстанови посочените в член 2, параграф 1 помощи от получателя.

2. Сумите, които следва да бъдат възстановени, включват лихви от датата, на която са били предоставени на получателя, до действителното им възстановяване.

3. Лихвите се изчисляват с натрупване в съответствие с глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 и Регламент (ЕО) № 271/2008 за изменение на Регламент (ЕО) № 794/2004.

4. Франция отменя всички предстоящи плащания на помощите, посочени в член 2, параграф 1, от датата на уведомяване за настоящото решение.

Член 4

1. Възстановяването на посочената в член 2, параграф 1 помощ е незабавно и ефективно.

2. Франция осигурява прилагането на настоящото решение в срок от четири месеца от датата, на която е уведомена за него.

Член 5

1. В срок от два месеца от уведомяването за настоящото решение Франция предоставя на Комисията следната информация:

а) общата сума (главница и лихви), която получателят трябва да възстанови;

б) подробно описание на вече предприетите и планираните мерки за изпълнение на настоящото решение;

в) документите, доказващи, че на получателя е наредено да възстанови помощта;

г) датата и точния размер на месечните вноски и годишните корекции, които са били извършени от влизането в сила на споразумението до датата на приемането на настоящото решение.

2. Франция информира редовно Комисията за хода на националните мерки, предприети за прилагане на настоящото решение, до окончателното възстановяване на помощта, посочена в член 2, параграф 1. При искане от страна на Комисията Франция предоставя незабавно информация за вече предприетите или планираните мерки за изпълнение на настоящото решение. Тя предоставя също така подробна информация относно размера на помощта и лихвите, които вече са възстановени от получателя.

Член 6

Адресат на настоящето решение е Френската република“.

15. Според Комисията към момента на приемане на спорното решение размерът на помощта за възстановяване е бил оценен на около 220,224 милиона евро.

B – *Действия на френските власти след приемане на спорното решение*

16. Спорното решение е съобщено на френските власти на 3 май 2013 г. Неговата отмяна е поискана с жалби, подадени в Общия съд на 17 юли 2013 г. от Френската република и на 27 август 2013 г. от SNCM [6]. Във връзка със спорното решение Френската република е подала и молба за допускане на обезпечение, която е отхвърлена от председателя на Общия съд като първа инстанция [7] и от заместник-председателя на Съда [8] в производство по обжалване.

17. С писмо от 20 юни 2013 г. председателят на изпълнителния съвет на CTC, г-н Giacobbi, се обръща към заместник-председателя на Комисията, г-н Almunia, с молба да му бъдат разяснени редът и условията за прилагане на спорното решение.

18. На 10 юли 2013 г. префектът на Корсика изпраща писмо на председателя на изпълнителния съвет на CTC, към което е приложено спорното решение. С писмото префектът на Корсика иска от посочения председател да го запознае с действията, които ще предприеме във връзка със спорното решение. Освен това префектът на Корсика отбелязва, че френското правителство възнамерява да подаде жалба за отмяна на решението на Комисията, съпътствана от молба за допускане на обезпечение.

19. Същия ден префектът на Корсика изпраща на председателя на управителния съвет на SNCM екземпляр от писмото, изпратено до председателя на изпълнителния съвет на CTC, както и екземпляр от спорното решение.

20. С писмо от 17 юли 2013 г. заместник-председателят на Комисията посочва на председателя на изпълнителния съвет на CTC, че съгласно спорното решение незабавно трябва да бъдат спрени плащанията на компенсациите, предоставени на SNCM във връзка с допълнителната услуга, че е изтекъл срокът, определен в спорното решение за изпращане на информацията, посочена в член 5, параграф 1 от него, и че освен това е важно да бъде спазен срокът за изпълнение, определен в член 4, параграф 2 от същото. В писмото заместник-председателят на

6 — По тях са образувани делата Франция/Комисия (T-366/13) и SNCM/Комисия (T-454/13), висящи пред Общия съд.

7 — Вж. определение на председателя на Общия съд Франция/Комисия (T-366/13 R, EU:T:2013:396).

8 — Вж. определение на заместник-председателя на Съда Франция/Комисия (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

Комисията напомня, че по принцип помощите „трябва да се възстановят от образуването, което ги е предоставило въз основа на отговарящо на всички изисквания изпълнително основание, издадено от това образувание (стига то да е законово оправомощено за целта) или, в противен случай, от публичен орган, снабден със съответното правомощие. В настоящия случай изглежда, че носител на задължението за възстановяване е изпълнителният съвет [на CTC], доколкото той е предоставил несъвместимите помощи, видно от съдържанието на точка 28 от [спорното] решение“.

21. С писмо от 29 юли 2013 г. председателят на изпълнителния съвет на CTC информира заместник-председателя на Комисията, че е предприел необходимите действия за отмяна на предстоящите плащания на компенсацията във връзка с допълнителната услуга. Той добавя, че среща затруднения „с органите на френската държава, и по-специално със службата на префекта на Корсика и Регионалната сметна палата [Chambre régionale des comptes], които отхвърлят валидността на решението на Комисията, като отричат неговата изпълняемост“.

22. С писмо от 2 септември 2013 г. Комисията е поискала от френските власти да я информират в десетдневен срок от датата на писмото относно предприетите действия за прилагане на спорното решение. В същото писмо Комисията припомня на френските власти, че докато решение за възстановяването на държавни помощи не бъде валидно спряно, то остава изцяло и пряко изпълняемо. Освен това тя иска от френските власти да уточнят последиците от прилагането на решението по отношение на финансовото положение на SNCM, тъй като според посочените власти изпълнението на спорното решение неизбежно би довело до неплатежоспособност, както и до ликвидацията на това дружество по съдебен ред. Във връзка с това Комисията съобщава въпросите си по повод на известната ѝ информация, че изпълнителният съвет на CTC възнамерява по доклад на OTC да предложи на Асамблеята на Корсика да подпише с групата, състояща се от SNCM и от CMN, ново СВОУ за превоза на пътници и товари между Марсилия и пристанищата на Корсика за периода от 2014 г. до 2023 г.

23. Тъй като не получава отговор от френските власти, с писмо от 20 септември 2013 г. Комисията „[приканва] отново френските власти да пристъпят незабавно към възстановяване на помощта, включително с лихвите, да отменят (и евентуално да възстановят) всички помощи, които трябва да бъдат изплатени за допълнителната услуга от датата на съобщаване на [спорното решение], и да представят отчет за положението във връзка с възстановяването, включително разяснения относно метода за изчисляване на лихвите“. Комисията посочва, че френските власти трябва да ѝ изпратят тази информация в срок от 20 работни дни от датата на писмото. Накрая Комисията отбелязва, че допълнителният срок по никакъв начин не изменя задължението за незабавно изпълнение на посоченото решение и че при липсата на изпълнение нейните служби ще бъдат принудени да направят предложение за предявяване на иск срещу Френската република по реда на член 108, параграф 2 ДФЕС.

24. Два месеца по-късно, а именно на 29 ноември 2013 г., френските власти съобщават на Комисията, че CTC е спряло плащанията на компенсациите за т.нар. „допълнителна“ услуга още в края на юли 2013 г. на базата на временна оценка, изчислена по данни за сумите, упоменати в спорното решение. Що се отнася до общата сума на компенсацията за възстановяване от страна на получателите (главница и лихви), френските власти споделят, че имат затруднения при нейното изчисляване, тъй като според тях направеното от Комисията разделение на „основна“ и на „допълнителна услуга“ е изкуствено, тъй като двете услуги са неразривно свързани и допринасят за постигането на целта да се осигури териториалното единство.

25. На 18 декември 2013 г. председателят на изпълнителния съвет на CTC изпраща на националния секретар по транспорта към синдиката на корсиканските работници, г-н Mosconi, писмо, в което излага преследваните от него цели, като посочва по-специално, че „CTC няма да издава никаква заповед и няма да предприема никакви процедури, които да завършат пагубно за [SNCM]“.

26. След предявяването на настоящия иск за установяване на неизпълнение на задължения на 10 февруари 2014 г. настъпват още няколко обстоятелства.

27. По време на заседанието Френската република уточнява, че искането на Veolia-Transdev от 29 октомври 2014 г. за предсрочно възстановяване на отпуснатия от нея заем на SNCM е било причина на 4 ноември 2014 г. дружеството да обяви спиране на плащанията.

28. Тя добавя също, че на 7 и 19 ноември 2014 г. ОТС е издала два акта за установяване на публични вземания за възстановяване на обявената за несъвместима помощ, но за сума от около 198 милиона евро, която според Комисията е по-ниска от посочената в спорното решение, а именно 220,224 милиона евро.

29. На 28 ноември 2014 г. председателят на Tribunal de commerce de Marseille (Търговски съд, Марсилия, Франция) констатира спирането на плащанията от SNCM и открива производство по несъстоятелност под съдебен надзор за срок от 6 месеца[9]. Решението за откриване на производството по несъстоятелност е обявено на 14 декември 2014 г., като от тази дата започва да тече двумесечният срок за предявяване на вземанията от кредиторите.

30. На 9 януари 2015 г. френските власти отнасят обявената за несъвместима помощ в пасива на SNCM, като записват сума в размер на около 198 милиона евро.

31. Освен това, в заседанието Френската република уведомява Съда, че на 2 февруари 2015 г. в Tribunal de commerce de Marseille, в рамките на производството по несъстоятелност, са подадени няколко оферти за изкупуване на SNCM (пресата посочва пет, както и две писмени заявления за намерение[10]).

32. От някои съобщения в пресата е видно, че предложенията са направени под отлагателни условия, а именно прехвърляне на възлагането на обществената услуга между Корсика и континентална Франция, предоговаряне на социалните споразумения и „заличаване“ на задължението за възстановяване на неправомерните помощи[11].

Г – *Контекстът на спора*

33. Както посочих в точка 1 от настоящото заключение, делото е част от дълга поредица дела, свързани с държавните помощи, предоставени от Френската република на SNCM. Помощите се поделят на две групи: помощите, предоставени на SNCM чрез плана за преструктурирането му, и помощите, които са предоставени на дружеството чрез финансови компенсации за възлагането на обществена услуга. Посочените две групи са в основата на две производства, които не трябва да се смесват, още повече че техният предмет е за съвсем близки по размер суми (около 220 милиона евро).

9 — Вж. статията във всекидневника Le Monde от 29 ноември 2014 г., стр. 16, озаглавена „SNCM: quatre repreneurs étudieraient le dossier“ [SNCM: четирима потенциални купувачи проучват документите].

10 — Вж. статията във всекидневника Le Monde от 4 февруари 2015 г., озаглавена „SNCM: quatre offres de reprise sont jugées sérieuses“ [SNCM: четири от офертите за изкупуване се преценяват като сериозни], налична на уебсайта на вестника на адрес: http://www.lemonde.fr/economie/article/2015/02/04/sncm-quatre-offres-de-reprise-sont-jugees-serieuses_4569801_3234.html.

11 — Вж. „Nouveau rendez-vous judiciaire le 18 mars pour la SNCM“ [Ново заседание на съда във връзка със SNCM на 18 март], *France 3*, 5 февруари 2015 г., достъпно в уебсайта на телевизията на следния адрес: http://france3-regions.francetvinfo.fr/provence-alpes/2015/02/05/nouveau-rendez-vous-judiciaire-le-18-mars-pour-la-sncm-648939.html.

1. Първото производство

34. Първото от двете производства започва с оспорване на помощите, изплатени на SNCM посредством плана за преструктуриране от 2002 г. Частното дружество Corsica Ferries, конкурент на SNCM, подава жалба, с която иска отмяна на решението на Комисията от 9 юли 2003 г., с което помощите са обявени за съвместими с общия пазар [12].

35. С решение от 15 юни 2005 г. Общият съд отменя това решение, като приема, че Комисията не е взела предвид „целия нетен доход от прехвърлянията на активите, които не са абсолютно необходими за определяне на минималния характер на помощта“ [13]. Посоченото решение на Общия съд не е обжалвано.

36. На 8 юли 2008 г. Комисията приема ново решение [14], според което, от една страна, мерките съгласно плана за преструктуриране от 2002 г. представляват незаконни държавни помощи, но са съвместими с общия пазар, а от друга страна, мерките съгласно плана за приватизация от 2006 г. не са държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО (понастоящем член 107, параграф 1 ДФЕС).

37. Това решение е отменено с решение на Общия съд Corsica Ferries France/Комисия (T-565/08, EU:T:2012:415), постановено на 11 септември 2012 г. Жалбата срещу това съдебно решение е отхвърлена с решение на Съда от 4 септември 2014 г. [15].

38. Междувременно, на 20 ноември 2013 г. Комисията разпорежда възстановяването на сумите по плана за преструктуриране на SNCM, посочени в тези съдебни решения [16]. Френската република и SNCM подават жалби пред Общия съд за отмяна на това решение съответно през януари 2014 г. [17] и януари 2015 г.

2. Второто производство

39. Второто производство е във връзка с подписаното през 2007 г. СВОУ, което предвижда финансови компенсации в полза на SNCM и CMN. През 2013 г. Комисията обявява за неправомерни и разпорежда възстановяването на компенсациите за допълнителната услуга.

40. Понастоящем Френската република и SNCM са подали пред Общия съд жалби за отмяна на това решение. Във връзка с тези жалби Френската република е подала молба по реда за допускане на обезпечение за спиране на изпълнението на решението на Комисията, която е отхвърлена от председателя на Общия съд [18] като първа инстанция и от заместник-председателя на Съда [19] в производство по обжалване.

41. В основата на настоящия иск за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка е и неизпълнението на спорното решение.

12 — Вж. Решение 2004/166/ЕО на Комисията от 9 юли 2003 година относно помощта за преструктуриране, която Франция възнамерява да приведе в действие в полза на Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) (ОВ L 61, 2004 г., стр. 13).

13 — Решение Corsica Ferries France/Комисия (T-349/03, EU:T:2005:221, т. 315).

14 — Вж. Решение 2009/611/ЕО на Комисията от 8 юли 2008 година относно мерките C 58/02 (предишен № 118/02), които Франция е предприела в полза на Националното морско дружество Корсика-Средиземно море (SNCM) (ОВ L 225, 2009 г., стр. 180).

15 — Решение SNCM и Франция/Corsica Ferries France (C-533/12 P и C-536/12 P, EU:C:2014:2142). Следва да се отбележи, че Комисията не подкрепя жалбите, подадени от SNCM и Френската република, и не встъпва в производството.

16 — Вж. Решение 2014/882/ЕС на Комисията от 20 ноември 2013 година относно държавна помощ SA.16237 (C58/02) (ex N118/02), приведена в действие от Франция в полза на SNCM (ОВ L 357, 2014 г., стр. 1).

17 — Вж. дела Франция/Комисия (T-74/14) и SNCM/ Комисия (T-1/15), висящи пред Общия съд.

18 — Вж. определение на председателя на Общия съд Франция/Комисия (T-366/13 R, EU:T:2013:396).

19 — Вж. определение на заместник-председателя на Съда Франция/Комисия (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

42. В заседанието Комисията добавя, че през септември 2013 г. френските власти отново и без да уведомяват Комисията са изплатили значителни суми на SNCM, като наред с други облаги са му възложили отново предоставянето на обществена услуга за срок от 10 години при крайно оспорими условия.

IV – **Производството пред Съда**

43. Комисията подава исковата си молба на 10 февруари 2014 г. Френската република представя писмена защита на 23 април 2014 г., а Комисията от своя страна представя писмена реплика на 2 юни 2014 г. Писмената фаза на производството приключва с подаването на писмена дуплика от Френската република на 14 юли 2014 г.

44. На проведеното на 5 февруари 2015 г. заседание Комисията и Френската република представят устни становища.

V – **По неизпълнението на задължения, в което е упрекната Френската република**

45. В исковата си молба Комисията твърди, че:

— като не е предприела в предвидения срок всички мерки, необходими за възстановяване от получателите на държавните помощи, обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар с член 2, параграф 1 от спорното решение,

— като не е отменила в определените срокове всички плащания на помощите, посочени в споменатия член 2, параграф 1, и

— като не е уведомила Комисията в предвидения срок за мерките, взети за съобразяване с посоченото решение,

Френската република не е изпълнила задълженията си по член 288, четвърта алинея ДФЕС и по членове 3—5 от посоченото решение.

A – *По първото оплакване за невъзстановяване на неправомерните помощи*

1. Въведение

46. Когато Комисията разпореди възстановяване на обявена за неправомерна помощ, то се осъществява при условията по член 14, параграф 3 от Регламент № 659/1999, съгласно който:

„[…] възстановяването се извършва незабавно и в съответствие с процедурите по националното законодателство на съответната държава членка, при условие че те позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението на Комисията. За тази цел и в случая на производство пред националните съдилища съответните държави членки предприемат всички необходими стъпки, които са предвидени в съответните им правни системи, включително и временни мерки, без да се засяга правото на [Съюза]“.

47. Френската република не оспорва, че мерките, необходими за възстановяване на обявените за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар държавни помощи съгласно член 2, параграф 1 от спорното решение, не са били взети от компетентния в това отношение френски орган, а именно CTC.

48. Това се доказва в достатъчна степен от приложенията към исковата молба на Комисията.

49. От една страна, с писмото си от 29 юли 2013 г. председателят на изпълнителния съвет на CTC, г-н Giacobbi, информира заместник-председателя на Комисията, г-н Almunia, относно „затрудненията с *органите на френската държава*, и по-специално със службата на префекта на Корсика и Регионалната сметна палата, които *отхвърлят валидността на решението на Комисията, като отричат неговата изпълняемост*“ [20].

50. От друга страна, с писмото си от 18 декември 2013 г. той успокоява националния секретар по транспорт към синдиката на корсиканските работници, г-н Mosconi, че „*CTC няма да издава никаква заповед* и няма да предприема никакви процедури, които да завършат пагубно за дружеството“ [21].

2. Доводите на Френската република

51. Във връзка с отказа да пристъпи към изпълнение Френската република се позовава на абсолютната невъзможност да се изпълни правилно спорното решение, която съгласно постоянната съдебна практика е „единственото правно основание за защита, което държава членка може да изтъква срещу предявен от Комисията иск за установяване на неизпълнение на задължения на основание член [108], параграф 2 [ДФЕС]“ [22].

52. В случая Френската република сочи, че ще бъде в невъзможност да изпълни спорното решение, тъй като неговото изпълнение неминуемо би довело до неплатежоспособността и ликвидацията на SNCM [23], което на свой ред би предизвикало много сериозни смущения на обществения ред, както и опасност от нарушаване на териториалното единство между континентална Франция и Корсика.

53. Във връзка с неплатежоспособността на SNCM Френската република твърди, че доколкото неговият отчет за финансовата 2012 г. показвал, че към 31 декември 2012 г. наличните активи на това дружество възлизат на 87,831 милиона евро, в резултат от събирането на сумата от 220,224 милиона евро неизбежно би се стигнало до спиране на плащанията от дружеството. След като паричните наличности на SNCM до голяма степен зависели от средносрочен заем в размер на 87,3 милиона евро, предоставен от мажоритарния акционер Veolia-Transdev, който можел във всеки момент да изиска предсрочно неговото връщане, пристъпването към събиране на сумата от 220,224 милиона евро неизбежно би довело до невъзможност да се финансира по-нататъшното извършване на стопанска дейност. Освен това, доколкото нетната загуба на предприятието за 2012 г. била 14,251 милиона евро, към които трябвало да се прибавят 220,224 милиона евро, имало съвсем малка вероятност някое предприятие да прояви интерес и да изкупи SNCM, в резултат от което неизбежно трябвало да се пристъпи към неговата ликвидация.

20 — Курсивът е мой.

21 — Курсивът е мой.

22 — Решение Комисия/Франция (C-214/07, EU:C:2008:619, т. 44). Вж. също в този смисъл решения Комисия/Белгия (52/84, EU:C:1986:3, т. 16), Комисия/Германия (94/87, EU:C:1989:46, т. 9), Комисия/Гърция (C-183/91, EU:C:1993:233, т. 19), Комисия/Португалия (C-404/97, EU:C:2000:345, т. 39), Комисия/Франция (C-261/99, EU:C:2001:179, т. 23), Комисия/Испания (C-404/00, EU:C:2003:373, т. 45) и Комисия/Испания (C-177/06, EU:C:2007:538, т. 46).

23 — Разглежданите въпроси по настоящото дело се отнасят единствено до SNCM, тъй като CMN е получило финансови компенсации само за основната услуга, които Комисията е обявила за неправомерни държавни помощи, но съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 106, параграф 2 ДФЕС (вж. точка 213 от спорното решение).

54. Френската република също посочва, че ликвидацията на SNCM можела да предизвика сериозни нарушения на обществения ред и социалния мир, като се има предвид, че социалният климат в SNCM и пристанище Марсилия вече бил силно влошен. Така по време на стачките от 2005 г. след съобщението за приватизацията на SNCM стачкуващите окупирали намиращите се в пристанище Марсилия плавателни съдове, като блокирали няколко хиляди заминаващи пътници, отклонили кораб и задържали председателя на управителния съвет и изпълнителен директор на SNCM. Стачките се разпрострели и довели до обща блокада на пристанище Марсилия, която засегнала както пътническите превози, така и транспорта на товари и нефтохимическия трафик.

55. Впоследствие социалният климат в SNCM не се подобрил, тъй като в началото на 2011 г. там имало нови стачни действия. През март 2014 г. трите синдиката в SNCM и синдикатът на морски лица в Марсилия призовали на стачка целия персонал след провеждането на заседания на надзорния съвет през февруари и март 2014 г., на които Veolia-Transdev заявило несъгласието си във връзка с всякакви поръчки на нови плавателни съдове и изразило подкрепата си за откриването на производство по несъстоятелност срещу SNCM.

56. Стачката през юни 2014 г. показала ясно затрудненията, които изпитвала корсиканската икономика на общия фон в страната, белязан от положение на всеобхватна криза и все по-голям брой планове за и реално извършени колективни съкращения. Във връзка с това и в отговор на твърденията на Комисията френските власти сочат, че те най-добре можели да оценят рисковете от извънредни действия или нарушения на обществения ред, както и рисковете, свързани с употребата или не на държавна принуда за тяхното предотвратяване или отстраняване.

57. Френската република добавя, че нарушенията на обществения ред, свързани с евентуалната ликвидация на SNCM, неизбежно биха довели до нарушаване на териториалното единство между континентална Франция и Корсика, както станало по време на стачките през 2005 г., по време на които Корсика трябвало да се справи със значителни проблеми при снабдяването както с лекарства, кръвни продукти, автомобилни и други горива, така и със стоки от първа необходимост. Това нарушаване на единството щяло да засегне и транспорта на няколко хиляди пътници, пътуващи служебно, туристи или местни лица.

58. Френската република твърди, че нарушаването на единството би продължило и след стабилизиране на социалната обстановка. Френските власти сочат, че всъщност делът на SNCM в транспортните услуги в Корсика бил значителен и достигал 34,2 % от пътническите и 39 % от товарните превози.

59. До момента нито една друга фирма не предлагала да обслужва всички корсикански пристанища, обслужвани понастоящем от SNCM (и по-специално Балан, Порто-Векио и Проприано), а вероятността Corsica Ferries или CMN да разполагат с достатъчен капацитет, за да осигурят морските връзки с Марсилия при условията, предвидени за възлагането на обществената услуга в периода от 2013 г. до 2024 г., била съвсем малка. Същата констатация важала и при евентуалното създаване на обединение между CMN и Corsica Ferries, което да обслужва връзките между континентална Франция и Корсика.

60. С други думи, според Френската република възможността други оператори да въведат в краткосрочен план транспортно обслужване между Корсика и Марсилия, което да запълни отпадането на SNCM, била въображаема с оглед на точка 146 от спорното решение, съгласно която „самите други пазарни оператори признават, че те не биха били в състояние да изпълняват [основната] услуга“.

3. Съображения

61. Според мен мотивите, с които Френската република обосновава невъзстановяването на разглежданите неправомерни помощи, не достигат прага на абсолютна невъзможност за изпълнение по смисъла на практиката на Съда.

а) Доводът, изведен от неизбежната ликвидация на SNCM в случай на изпълнение на спорното решение

62. Според Френската република изпълнението на спорното решение щяло да доведе неизбежно до ликвидация на SNCM, тъй като помощта за възстановяване значително надвишавала по размер активите на SNCM.

63. Не споделям това становище.

64. На първо място, от изпълнението на спорното решение след съобщаването му на Френската република не следва неизбежна ликвидация на SNCM, а най-напред налагането на принудителни мерки съгласно националното право, на основание на които да бъде възможно възстановяването на сумата за помощ.

65. Както уточнява заместник-председателят на Комисията в писмото си от 17 юли 2013 г. до председателя на изпълнителния съвет на СТС, „помощите трябва да се възстановят от образуването, което ги е предоставило *въз основа на отговарящо на всички изисквания изпълнително основание, издадено от това образувание*“ [24].

66. Издаването на такова изпълнително основание не води автоматично до ликвидация на SNCM. Правото на Съюза всъщност допуска националните юрисдикции да спрат действието на такова основание, за да избегнат настъпването на сериозно и непоправимо увреждане на засегнатото дружество.

67. Същото би било и в случай на евентуално установяване на неизпълнение на задължения от държава членка по настоящото дело, ако на 28 ноември 2014 г. не бе открито производство по несъстоятелност срещу SNCM.

68. Както постановява председателят на Общия съд по молбата за спиране на изпълнението на спорното решение, то задължава френските власти да наложат принудителни мерки, „които впрочем биха могли да бъдат спрени в случай на сезиране на националния съд […], което би могло да попречи на френските власти да доведат докрай производството по събиране“ [25].

69. Действително съгласно постоянната съдебна практика, „когато предприятие — получател на държавна помощ, поиска от съда на Съюза спиране на изпълнението на решение на Комисията, с което се разпорежда нейното възстановяване, съществуването на вътрешноправни средства за защита, позволяващи на това предприятие да обжалва мерките за събиране на национално равнище, може да позволи на предприятието да избегне тежко и непоправимо увреждане в резултат от възстановяването на помощта“ [26].

24 — Курсивът е мой.

25 — Вж. определение на председателя на Общия съд Франция/Комисия (T-366/13 R, EU:T:2013:396, т. 41), потвърдено в производство по обжалване от заместник-председателя на Съда на 21 януари 2014 г. с определение Франция/Комисия (C-574/13 P(R), EU:C:2014:36).

26 — Вж. определение на председателя на Съда Alcoa Trasformazioni/Комисия (C-446/10 P(R), EU:C:2011:829, т. 46). Вж. също в този смисъл определения на председателя на Съда Deufil/Комисия (310/85 R, EU:C:1986:58, т. 22) и Белгия/Комисия (142/87 R, EU:C:1987:281, т. 26), както и на председателя на Общия съд Франция/Комисия (T-366/13 R, EU:T:2013:396, т. 44).

70. Това показва ясно, че наложените от френските власти принудителни мерки в изпълнение на спорното решение не биха довели автоматично, както допуска Френската република, до ликвидация на SNCM.

71. Обратното твърдение, че перспективата за ликвидация ще създаде абсолютна невъзможност за изпълнение, би осигурило пълна безнаказаност при предоставяне на неправомерни помощи на предприятия в затруднение, за които би било достатъчно да се твърди неплатежоспособност, за да не бъдат дори предявени съответните суми в рамките на производство по несъстоятелност.

72. На второ място, макар приемането на вземането за възстановяване на разглежданите помощи по настоящото дело да е извършено в определените със спорното решение срокове и по отношение на целия размер [27], в съответствие с постоянната съдебна практика вписването в списъка с приетите вземания „позволява да бъде изпълнено задължението за възстановяване единствено ако, в случай че държавните органи не биха могли да си възстановят пълния размер на помощите, производството по обявяване в несъстоятелност доведе до ликвидация на предприятието — получател на неправомерно отпуснатите помощи, т.е. до окончателно прекратяване на неговата дейност“ [28], а това в случая не е така.

73. От това следва, както Съдът е постановил в точка 37 от решение Комисия/Испания (C-499/99, EU:C:2002:408), че „[л]ипсата на годен актив, срещу който да се насочи изпълнението, всъщност е […] *единственият начин* испанското правителство да докаже абсолютна невъзможност за възстановяването на помощите“ [29], което също не е така в настоящия случай.

74. На трето място, отбелязвам, че задължението за издаване на изпълнително основание, позволяващо възстановяване на помощите, обявени за неправомерни със спорното решение, по настоящото дело е наложено и от откритото на 28 ноември 2014 г. в Tribunal de commerce de Marseille производство по несъстоятелност срещу SNCM.

75. От това следва, че възложената на синдиците задача от Tribunal de commerce de Marseille да спасят SNCM, като намерят купувачи за предприятието [30], предполага последните да бъдат информирани относно задължението на SNCM за възстановяване на помощи на френската държава.

76. Във връзка с това, ако се окаже, че предложенията за изкупуване на SNCM, внесени в Tribunal de commerce de Marseille, са обусловени от „заличаването“ на задължението за възстановяване на неправомерните помощи чрез прекъсване на икономическата приемственост между SNCM и новата структура [31], напомням, че съгласно трайната съдебна практика в случаите, когато се създава ново предприятие с цел да продължи част от дейността на предприятието — получател на неправомерните помощи, което е в ликвидация, невъзможността за възстановяване на неправомерните помощи отпада, тъй като

27 — Напомням, че вземането е прието едва на 9 януари 2015 г. под предвидения в спорното решение размер от 220,224 милиона евро. Според Комисията издаването на изпълнително основание представлява само „начало на изпълнение“ на спорното решение.

28 — Вж. решение Комисия/Испания (C-610/10, EU:C:2012:781, т. 104). Вж. също решения Комисия/Полша (C-331/09, EU:C:2011:250, т. 63—65), както и Комисия/Италия (C-454/09, EU:C:2011:650, т. 35 и 36).

29 — Курсивът е мой.

30 — Вж. точка 29 от настоящото заключение, както и статията във всекидневника Le Monde от 29 ноември 2014 г., стр. 6, озаглавена: „SNCM: quatre repreneurs étudieraient le dossier“.

31 — Един от внеслите предложение за изкупуване предприемачи заявява, че „ключът [по случая] е дали офертата, която ще бъде одобрена, отговаря на критериите за прекъсване на правната приемственост, определени от Европейската комисия. В противен случай би било възможно на избрания купувач да се наложи да възстанови незаконните помощи. Всички оферти, или поне моята, са под условие за премахване на този риск […]“, вж. статията във всекидневника Corse-Matin от 6 февруари, озаглавена: „SNCM: „Nous serons très attentifs aux attentes de la Corse“ [SNCM: „Ще бъдем много внимателни към очакванията на Корсика“], достъпна в уебсайта на вестника на следния адрес:
http://www.corsematin.com/article/derniere-minute/sncm-%C2 %ABnous-serons-tres-attentifs-aux-attentes-de-la-corse%C2 %BB.1689605.html. Вж. също точки 31 и 32 от настоящото заключение.

„продължаването на тази дейност без цялостно възстановяване на съответните помощи може да доведе до продължаване на нарушението на конкуренцията, причинено от конкурентното предимство, с което това дружество се е ползвало на пазара в сравнение със своите конкуренти. Така например подобно новосъздадено дружество може, ако това предимство продължава в негова полза, да бъде задължено да възстанови разглежданите помощи. Такъв е случаят по-конкретно, когато е установено, че това дружество продължава реално да разполага с конкурентното предимство, свързано с ползването на тези помощи, по-специално когато то придобива активи на дружеството в ликвидация, без да заплаща в замяна на това цена, съответстваща на пазарните условия, *или когато е установено, че създаването на такова дружество има за последица заобикаляне на задължението за възстановяване на посочените помощи*“ [32].

б) Доводите, изведени от риска от много тежки нарушения на обществения ред и нарушаване на териториалното единство между континентална Франция и Корсика

77. За разлика от довода, че ликвидацията на SNCM би била неизбежна в случай на изпълнение на спорното решение, тези доводи са свързани единствено с „рискове“, тоест с опасението, че изпълнението на спорното решение би предизвикало определени събития.

78. Съгласно постоянната практика на Съда обаче, „макар наличието на непреодолими затруднения да е в състояние да попречи на държава членка да изпълни задълженията си съгласно правото [на Съюза], *единствено опасенията от такива затруднения не биха могли да оправдаят бездействието ѝ във връзка с правилното прилагане на това право*“ [33].

79. Освен това, когато държава членка „[не предприема] никакъв опит за възстановяване на разглежданата [помощ], няма как да се докаже невъзможност за изпълнение на решението за възстановяване“ [34].

80. По-конкретно във връзка с риска от нарушения на обществения ред полезни насоки могат да се открият в две дела, разгледани от Съда, по които са постановени съответно решения Комисия/Франция (C-52/95, EU:C:1995:432) и Комисия/Франция (C-265/95, EU:C:1997:595).

81. Делото, по което е постановено решение Комисия/Франция (C-52/95, EU:C:1995:432), е свързано с бездействието на френските власти във връзка с образуването на наказателно или административно производство срещу лицата, отговарящи за кораби, плаващи под френско знаме, които в нарушение на забрани, наложени от Комисията с регламенти [35], извършват риболов на хамсия и свързани с него дейности, насочени към същите рибни запаси.

82. Френската република е посочила, че „сезонът на риболова на хамсия протича в толкова труден обществено-икономически климат, че са възможни опасения от значителни нарушения, които са в състояние да породят тежки икономически затруднения. Поради това компетентните органи са били принудени да не предприемат действия срещу извършителите на нарушения“ [36].

32 — Решение Комисия/Испания (C-610/10, EU:C:2012:781, т. 106). Курсивът е мой. Вж. също в този смисъл решение Германия/Комисия (C-277/00, EU:C:2004:238, т. 86).

33 — Решение Комисия/Италия (C-280/95, EU:C:1998:28, т. 16). Вж. също в този смисъл решения Комисия/Франция (C-52/95, EU:C:1995:432, т. 38), Комисия/Франция (C-265/95, EU:C:1997:595, т. 55), Комисия/Франция (C-441/06, EU:C:2007:616, т. 43) и Комисия/Полша (C-331/09, EU:C:2011:250, т. 72).

34 — Решение Италия/Комисия (C-6/97, EU:C:1999:251, т. 34).

35 — Става дума за Регламент (ЕИО) № 1326/91 на Комисията от 21 май 1991 година относно преустановяване на риболова на хамсия от кораби, плаващи под френско знаме (ОВ L 127, стр. 11) и Регламент (ЕИО) № 942/92 на Комисията от 13 април 1992 година относно преустановяване на риболова на хамсия от кораби, плаващо под френско знаме (ОВ L 101, стр. 42).

36 — Решение Комисия/Франция (C-52/95, EU:C:1995:432, т. 37).

83. Съдът отхвърля накратко този довод, като приема, че „единствено опасенията от вътрешни затруднения не биха могли да оправдаят бездействието във връзка с прилагането на разглеждания режим“ [37].

84. От своя страна решение Комисия/Франция (C-265/95, EU:C:1997:595) разглежда вноса във Франция на земеделски продукти (и по-специално на ягоди) с произход от Испания и други държави членки.

85. Френската република оправдава бездействието си да наложи на своя територия необходимите мерки, за да гарантира свободната търговия със земеделски продукти в рамките на Европейския съюз с твърдението, че „положението на земеделските производители във Франция е толкова тежко, че са налице основателни опасения при по-решителни действия на компетентните органи да се стигне до прояви на насилие от страна на засегнатите оператори, които да доведат до още по-тежки нарушения на обществения ред или дори до социални конфликти“ [38].

86. Във връзка с това Съдът постановява, че „[о]свен ако докаже, че нейните действия биха породили по отношение на обществения ред *последици, с които тя не би могла да се справи със средствата на нейно разположение*, съответната държава членка следва да приеме всички мерки, годни да гарантират обхвата и ефективността на правото [на Съюза], за да осигури правилното му прилагане в интерес на всички икономически оператори“ [39] и че „в конкретния случай ответното правителство не е доказало действителното наличие на опасност за обществения ред, с която да не е в състояние да се справи“ [40].

87. Според мен и по настоящото дело Френската република не е доказала, че налагането на принудителни мерки за изпълнение на спорното решение би породило по отношение на обществения ред последици, с които тя не би могла да се справи със средствата на нейно разположение.

88. Френската република не е доказала, че дори евентуалното прилагане на държавна принуда, за което са компетентни единствено държавите членки, би било абсолютно невъзможно за нея, ако настъпят нарушенията на обществения ред, от които се опасява.

89. Най-напред следва да се напомни, че противно на опасенията на Френската република, късното издаване на актовете за установяване на публични вземания от ОТС на 7 и 19 ноември 2014 г., както и включването им в списъка на приетите вземания на 9 януари 2015 г., а това са първите стъпки за изпълнение на спорното решение, не са довели до никакви нарушения на обществения ред [41].

90. Освен това от приложените към писмената защита на Френската република доказателства е видно, че по време на продължителната стачка от 2005 г. френските власти са успели да се справят с рисковете за нарушения на обществения ред. Действително, използвана е държавната принуда за възстановяване на свободата на движение в пристанище Аячо, на контрола върху отклонения от стачкуващите кораб, както и за изтласкването им от двата блокирани петролни терминала във Fos-sur-Mer и Lavéra.

37 — Пак там (т. 38).

38 — Решение Комисия/Франция (C-265/95, EU:C:1997:595, т. 54).

39 — Пак там (т. 56). Курсивът е мой.

40 — Пак там (т. 57).

41 — Не виждам по какъв начин извършването на тези действия след решението на Tribunal de commerce de Marseille е било причина, както твърди Френската република в заседанието, за отпадане на всякакви рискове от нарушения на обществения ред.

91. Френската република сочи също риска от материални щети, които могат да бъдат причинени от стачкуващите, но без да представя по-конкретна оценка, нито да ги съпоставя с общия интерес, обслужван от изпълнението на спорното решение.

92. По съображения за изчерпателност напомням, че Френската република вече е повдигала подобни доводи, за да оправдае предоставянето на помощи за преструктуриране на SNCM [42], и че той е отхвърлен от Съда, който постановява, че „общото позоваване на доброто име на държава членка като актьор на световната сцена[, което може да бъде опетнено от стачките,] не е достатъчно, за да обоснове липсата на помощ по смисъла на правото на Съюза“ [43].

93. Същото се отнася за доводите на Френската република, изведени от опасността от нарушаване на териториалното единство между континентална Франция и Корсика, което по-специално би застрашило снабдяването в Корсика с медикаменти, кръвни продукти, автомобилни и други горива и със стоки от първа необходимост.

94. Действително една продължителна стачка на работниците в SNCM, съпътствана от блокада на пристанището на Марсилия и на корсиканските летища, както и от солидарни стачни действия в пристанищата в Корсика (както се случва през 2005 г.), няма как да не създаде сериозни проблеми на френските власти.

95. Все пак, без да повтарям това, което вече посочих във връзка със събитията от 2005 г. [44], ще цитирам в същия смисъл документа на дирекция „Отбрана и гражданска сигурност“ от 30 септември 2005 г., в който се посочва, че военното летище Солензара е на разположение (с което се запазва възможността за снабдяване по въздуха), както и че префектът на Haute-Corse е предприел други необходими мерки, за да осигури снабдяването в Корсика, например ограничения в продажбите на автомобилно гориво, а също и че възнамерява да вземе други мерки, например реквизицията на транспортни дружества.

96. Съобщението по електронна поща на Ministère du développement durable [Министерство на устойчивото развитие] от 6 октомври 2005 г. доказва също, че снабдяването с петролни продукти в Корсика е напълно възможно „с разтоварване в Аячо — *под защитата на органите на реда* — на петролен танкер от Барселона“ [45]. Това съобщение завършва с думите, че „[п]очти всички бензиностанции на острова са заредени“.

97. Поради това считам, че доводите, изведени от риска от много сериозни нарушения на обществения ред, както и от риска от нарушаване на териториалното единство между континентална Франция и Корсика, би трябвало да бъдат отхвърлени.

98. Всякакъв друг извод би довел до неприемливия резултат ефективността на правото на Съюза да се постави в зависимост от добрата (или недотам добра) воля или от по-големия или по-малък капацитет за организиране на блокади от обединения, чиито интереси са в разрез с решенията на институциите на Съюза или с решенията, взети от държавите членки в изпълнение на първите [46]. Подобно на Комисията, считам, че Френската република разсъждава в

42 — Вж. също моето заключение по дела SNCM и Франция/Corsica Ferries France (C-533/12 P и C-536/12 P, EU:C:2014:4, т. 72 и 73).

43 — Решение SNCM и Франция/Corsica Ferries France (C-533/12 P и C-536/12 P, EU:C:2014:2142, т. 40 и 41). Вж. също в този смисъл решение Corsica Ferries France/Комисия (T-565/08, EU:T:2012:415, т. 103 и 104).

44 — Вж. точка 88 по-горе.

45 — Курсивът е мой.

46 — Вж. в този смисъл решение Комисия/Франция (C-121/07, EU:C:2008:695, т. 72), в което Съдът е постановил, че „дори и да се предположи, че споменатите от Френската република затруднения действително са породени отчасти от прилагането на нормите с общностен произход, държава членка не може да се позовава на трудностите при прилагането, възникнали на стадия на изпълнението на общностен акт, включително свързани със съпротивата на частноправните субекти, за да оправдае неспазването на задълженията и сроковете, произтичащи от нормите на общностното право“.

това отношение сякаш няма друг избор, освен да отстъпи пред заплахите за обществения ред, които посочените обединения биха могли да отправят. В това отношение, както съвсем накратко се изразява Комисията в заседанието, политическият дискомфорт не се приравнява на абсолютна невъзможност за изпълнение.

4. По липсата на лоялно сътрудничество

99. Позволявам си да добавя, че ако държава членка изпитва затруднения при изпълнението на решение на Комисията, практиката на Съда предписва на Комисията и на държавата членка „по силата на правилото, което въвежда за държавите членки и за институциите на [Съюза] взаимни задължения за лоялно сътрудничество, което именно е в основата на член [4, параграф 3 ДЕС], [да] си сътрудничат добросъвестно, за да преодолеят тези трудности, при пълно спазване на разпоредбите на Договора, и по-специално на тези относно държавните помощи“ [47].

100. Съдът неколкократно е постановявал, че „[у]словието за абсолютна невъзможност за изпълнение не е спазено, когато държавата членка ответник само уведомява Комисията за правните, политически или практически трудности, свързани с изпълнението на решението, без да направи реални постъпки пред съответните предприятия за възстановяване на помощта и без да предложи на Комисията алтернативни способи за изпълнение на решението, които биха позволили преодоляването на тези трудности“ [48].

101. От доказателствата по делото обаче е видно, че Френската република не е предприела никакви постъпки от този вид по отношение на засегнатите предприятия и не е предложила на Комисията никакви алтернативни способи за изпълнение на решението, които биха позволили преодоляването на твърдените затруднения.

102. Следователно Френската република не е изпълнила задължението си да предприеме в предписания срок всички мерки, необходими за възстановяване от засегнатите предприятия на държавните помощи, обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар с член 2, параграф 1 от спорното решение.

Б – *По второто оплакване за бездействие във връзка с отмяната на всички плащания на неправомерни помощи*

103. В исковата си молба Комисията упреква Френската република, че не е отменила в определените срокове всички плащания на помощите, посочени в член 2, параграф 1 от спорното решение.

104. Според Комисията, противно на предвиденото в член 3, параграф 4 от спорното решение, плащанията не са били незабавно спрени, нито отменени. В исковата си молба тя разяснява, че първичният бюджет на OTC за 2013 г., приет от неговия управителен съвет на 25 юни 2013 г., включва две финансови компенсации в полза на SNCM и на CMN, съответно в размер на 78 014 930 EUR и на 32 627 141 EUR. Тези суми покривали едновременно основната и допълнителната услуга с оглед на съответните суми за предходните години.

47 — Решение Комисия/Франция (C-214/07, EU:C:2008:619, т. 45). Вж. също в този смисъл решения Комисия/Италия (C-348/93, EU:C:1995:95, т. 17), Комисия/Франция (C-261/99, EU:C:2001:179, т. 24) и Комисия/Испания (C-485/03—C-490/03, EU:C:2006:777).

48 — Решение Комисия/Франция (C-214/07, EU:C:2008:619, т. 46). Вж. също в този смисъл решения Комисия/Испания (C-404/00, EU:C:2003:373, т. 47), Комисия/Италия (C-99/02, EU:C:2004:207, т. 18), Комисия/Гърция (C-415/03, EU:C:2005:287, т. 43) и Комисия/Испания (C-485/03—C-490/03, EU:C:2006:777, т. 74).

105. Тя се позовава и на писмото по електронна поща от 29 ноември 2013 г.[49], съгласно което френските власти заявяват, че са преустановили изплащането на компенсацията за допълнителната услуга през юли 2013 г., а като доказателство представят платежно нареждане от OTC в полза на SNCM за изплащането на компенсацията единствено за основната услуга.

106. Според нея обаче от нареждането не се установява, че изплащането на компенсацията за допълнителната услуга е преустановено през юли 2013 г., а единствено, че е извършено плащане във връзка с основната услуга, без при това френските власти да дават каквито и да било разяснения относно начина на изчисляване на сумата.

107. В писмената си защита Френската република твърди, че изплащането на компенсацията за допълнителната услуга действително е спряно от юли 2013 г. Тя се позовава на:

— въпросното платежно нареждане, което според нея показва, че OTC е изплатила на SNCM за юли 2013 г. само 2 880 160 EUR за основната услуга,

— извлечения от банковите сметки на SNCM, приложени към писмената му защита, от които е видно, че след юли 2013 г. предприятието действително е получило само 2 880 160 EUR за основната услуга, а не 6 130 160 EUR, както до юни 2013 г. във връзка с основната и допълнителната услуга, и

— молбата за допускане на частично предварително изпълнение по претендирана от административен орган сума, подадена от SNCM в Tribunal administratif de Bastia на 12 декември 2013 г., във връзка с иска за осъждане на OTC да изплати сумата от 16 225 000 EUR поради неплащането на компенсацията за допълнителната услуга.

108. Френската република подчертава също, че за изчисляване на размера на платимата на SNCM компенсация за основната услуга за периода юли—декември 2013 г. OTC е използвала приложения от Комисията метод в точка 218 от спорното решение.

109. С оглед на изложеното в писмената си реплика Комисията оттегля това оплакване, що се отнася до липсата на спиране на плащанията в полза на SNCM във връзка с компенсацията за допълнителната услуга след 23 юли 2013 г. и с липсата на подходяща информация относно това спиране.

110. Комисията обаче поддържа оплакването, свързано с липсата на спиране на плащанията в полза на SNCM във връзка с компенсацията за допълнителната услуга за периода между съобщаването на спорното решение на Френската република на 3 май 2013 г. и 23 юли 2013 г. От банковите извлечения на SNCM се виждало всъщност, че през посочения период френските власти са извършили три месечни плащания, всяко в размер на 6 130 160 EUR в полза на SNCM.

111. В писмената си дуплика Френската република не оспорва това обстоятелство, което потвърждава и в заседанието.

112. Изплащането на компенсацията за допълнителната услуга обаче е трябвало да бъде спряно от момента на съобщаване на спорното решение на Френската република, а именно на 3 май 2013 г., както предвижда член 3, параграф 4 от него. Както отбелязва Комисията, няма никаква информация, нито дори твърдение от страна на френските власти, че плащанията за допълнителната услуга, предвидени между 3 май 2013 г. и 23 юли 2013 г., са били спрени или отменени. Френските власти също не твърдят, че са си възстановили сумите, изплатени през посочения период.

49 — Вж. точка 23 по-горе.

113. Поради това, като не е отменила в определените срокове всички плащания на помощите, посочени в споменатия член 2, параграф 1, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 3, параграф 4 от спорното решение.

B – *По третото оплакване за липса на информиране на Комисията*

114. Тъй Френската република не е приела в определените срокове необходимите мерки да отмени бъдещото изплащане на помощите и да си възстанови вече изплатените суми, тя не е изпълнила и задължението си да информира Комисията за приетите мерки в срок от два месеца от съобщаване на спорното решение, както е предвидено в член 5 от него.

115. Тази констатация се подкрепя от факта, че Френската република дори не отговаря на становището и искането за разяснения, изпратени от Комисията след липсата на всякаква комуникация от страна на френските власти.

116. Като пример привеждам писмото на Комисията до постоянното представителство на Френската република към Европейския съюз от 20 септември 2013 г., с което тя се оплаква, че нейното становище и исканията за разяснения „не получават никакъв отговор“ и че „след изтичането […] на съответните срокове, определени в [спорното решение], френските власти не изпращат в службите на Комисията *нито един документ*, с който да ги информират относно прилагането на това решение“ [50]. Френските власти отговарят на това напомнително писмо с двумесечно забавяне с писмо по електронната поща от 29 ноември 2013 г.

VI – **По съдебните разноски**

117. Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

118. В случая Комисията е поискала Френската република да бъде осъдена и според мен последната би трябвало като цяло да загуби делото. Поради това тя следва да бъде осъдена да заплати изцяло съдебните разноски.

VII – **Заключение**

119. С оглед на изложените по-горе съображения предлагам на Съда да постанови следното:

„1) Като не е предприела в предвидения срок всички мерки, необходими за възстановяване от Société nationale maritime Corse-Méditerranée (SNCM) SA на държавните помощи, обявени за неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар с член 2, параграф 1 от Решение 2013/435/ЕС на Комисията от 2 май 2013 година относно държавна помощ SA.22843 (2012/C) (ex 2012/NN), приведена в действие от Франция в полза на Société Nationale Maritime Corse Méditerranée и Compagnie Méridionale de Navigation, като не е отменила в определените срокове всички плащания на помощите, посочени в споменатия член 2, параграф 1, и като не е уведомила Европейската комисия в предвидения срок за мерките, взети за съобразяване с посоченото решение, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 288, четвърта алинея ДФЕС и по членове 3—5 от посоченото решение.

2) Осъжда Френската република да заплати съдебните разноски“.

50 — Курсивът е мой.